

105844 - behoud toetskans

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

mr. X,

advocaat te A,

(hierna: “belanghebbende”),

gericht tegen het in mandaat door de manager afdeling toetsing beroepsopleiding advocaten genomen besluit van 7 juni 2018. Met bedoeld besluit is het verzoek van belanghebbende tot behoud van de toetskans voor het examenonderdeel Beroepsattitude en beroepsethiek afgewezen.

Procesverloop

1. Bij e-mailbericht van 7 juni 2018, met productie, verzoekt belanghebbende behoud toetskans voor het examenonderdeel Beroepsattitude en beroepsethiek (hierna: “toets”).
2. Bij besluit van 7 juni 2018 (hierna: “besluit”) wordt het verzoek van 7 juni 2018 van belanghebbende afgewezen.
3. Bij brief van 29 juni 2018, verzonden per post en per e-mailbericht, maakt belanghebbende bezwaar tegen het besluit.
4. Bij e-mailbericht van 5 juli 2018 bevestigt de algemene raad belanghebbende de ontvangst van diens bezwaarschrift.

5. Belanghebbende, bijgestaan door kantoorgenoot mr. Y, is op 25 juli 2018 namens de algemene raad gehoord door mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier.

6. Bij brief van 27 juli 2018 deelt de algemene raad belanghebbende mede dat de beslissing ingevolge artikel 7:10, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt verdaagd tot uiterlijk 7 september 2018.

Toetsingskader

7. Artikel 3.19, negende lid, van de Voda bepaalt dat de algemene raad kan afwijken van het vierde lid van dit artikel (de stagiaire neemt direct deel aan de eerste toetskans na het gevolgde onderwijs) als toepassing van deze bepaling zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard (behoud toetskans).

8. Artikel 4, tweede en zevende lid, van het Examenreglement bepalen dat de examencommissie de landelijke toetsdata vaststelt en zorg draagt voor vermelding van de toetsdata in de cursusprogramma's met tijdige bekendmaking daarvan op de website van de UO.

9. Ingevolge artikel 16, vierde lid, van het Examenreglement stelt de examencommissie jaarlijks de tijdvakken waarin de toetsgelegenheden worden aangeboden vast en maakt deze uiterlijk bij aanvang van het opleidingsjaar bekend. De toetsdatum wordt zo spoedig mogelijk na aanvang van het opleidingsjaar, doch uiterlijk vier maanden voor de toetsdatum, bekend gemaakt.

Het besluit

10. Aanleiding voor het verzoek van belanghebbende is de viering van 20 tot 24 september 2018 van het vijftienjarig bestaan van het advocatenkantoor Z te A waar belanghebbende de praktijk uitoefent. De voorbereidingen voor dit lustrum vingen al aan in het najaar van 2017 waarbij rekening is gehouden met de agenda's van alle kantoorgenoten, derhalve ook van belanghebbende. Op 22 februari 2018 is het lustrumweekend naar het buitenland geboekt. Belanghebbende beroept zich op het feit pas op 15 mei 2018 bericht te hebben ontvangen over de toetsdatum van 22 september 2018. Voorts bevreemdt het

belanghebbende dat de toets plaatsvindt op een zaterdag. De eerder door belanghebbende afgelegde toetsen werden steeds op een doordeweekse dag afgenomen.

Behandeling van het bezwaar

11. Hierna volgt eerst een beschrijving van de gronden van bezwaar. Vervolgens gaat de algemene raad in algemene zin in op de bekendmakingen vanwege de UO om daarna de gronden van bezwaar te bespreken met inachtneming van hetgeen tijdens de hoorzitting op 25 juli 2018 naar voren is gebracht door belanghebbende.

Het bezwaarschrift van belanghebbende

12. Met zijn bezwaarschrift van 29 juni 2018 vraagt belanghebbende het besluit ongegrond te verklaren en zijn verzoek behoud toetskans voor de toets op 22 september 2018 in te willigen.

13. Belanghebbende voert aan dat het besluit in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel, omdat het besluit 31 minuten na ontvangst van het bezwaar is genomen.

14. Naar het inzicht van belanghebbende is het besluit in strijd met het motiveringsbeginsel, omdat met het besluit onvoldoende blijkt is gegeven dat het verzoek van belanghebbende op zijn eigen merites is beoordeeld en gemotiveerd.

Bespreking gronden van bezwaar

Algemeen

15. Ingevolge artikel 16, vierde lid, van het Examenreglement is het curriculum voor de voorjaarscyclus 2017 op 15 december 2016 op de website van de UO gepubliceerd. Op 4 april 2017 volgde een update, waarin was opgenomen dat de toets was ingeroosterd in week 21 van 2019. In verband met een wijziging in het curriculum zijn de aangepaste weekroosters op 6 september 2017 op de website van de UO bekend gemaakt. In de weekroosters is opgenomen voor cohort 8 (voorjaarscyclus 2017) dat de toets van het derde naar het tweede opleidingsjaar is verplaatst en wel naar week 38 of 39 van 2018. Belanghebbende is hierover bij e-mailbericht van 7 september 2017 geïnformeerd. Per e-mailbericht van 15 mei 2018 is belanghebbende op de hoogte gesteld van de toetsdatum van 22 september 2018.

16. Reeds op grond van de hiervoor genoemde bekendmakingen stelt de algemene raad vast dat op het moment van de vastlegging door het kantoor van de lustrumactiviteiten - 22 februari 2018 - al met belanghebbende was gecommuniceerd dat de toets in week 38 of 39 van 2018 plaatsvindt. Als het kantoor, zoals belanghebbende stelt, bij het vaststellen van het lustrumweekend rekening heeft gehouden met de individuele agenda's van de kantoorgenoten dan betekent dit dat al dan niet bewust het risico is genomen dat belanghebbende de toets moet afleggen in de week waarin het lustrum is gepland. Een dergelijk risico kan, gelet op de bekendmakingen conform het Examenreglement, niet worden afgewenteld op de algemene raad.

Strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel

17. Belanghebbende voert aan dat met het in de tijd gemeten snelle besluit op zijn verzoek behoud toetskans geen recht is gedaan aan de bijzondere aard van zijn verzoek en de uitgebreide motivering daarvan. Om die reden heeft het besluit er alle schijn van dat het onzorgvuldig is genomen en met een standaardformulering is afgedaan.

18. De algemene raad stelt voorop dat ten behoeve van een voortvarend besluitvormingsproces het gebruik van vastgestelde formats voor vaak voorkomende besluiten niet bij voorbaat onzorgvuldig hoeft te zijn. Indien in het besluit is opgenomen de bevoegdheid van het bestuursorgaan, de omschrijving van het verzoek en de bepalingen op grond waarvan het verzoek is afgewezen, kan een besluit kort en bondig zijn en daarmee snel tot stand komen.

19. Het louter laten passeren van de tijd maakt niet dat een besluit daarom dan wel zorgvuldig zou zijn genomen. Daarenboven is het voor een rechtzoekende juist van belang dat een bestuursorgaan snel tot de essentie van het verzoek komt om vervolgens spoedig tot een besluit te komen.

20. Niettemin kan de algemene raad zich voorstellen dat, gelet op het tijdsbestek waarbinnen het besluit tot stand is gekomen, de indruk is gewekt dat niet die zorgvuldigheid is betracht die mocht worden verwacht. De algemene raad overweegt daartoe het volgende.

21. Met de vigerende regelgeving, meer in het bijzonder met de artikelen 4 en 16 van het Examenreglement, is voorzien in de taken en de bevoegdheden van de examencommissie en de vaststelling door de examencommissie van de tijdvakken waarbinnen de toetsen plaatsvinden, de frequentie en de volgorde van de toetsen. Op grond van onder andere deze artikelen is voor de grote aantallen stagiaires voorzien in een strak schema voor de organisatie van de BA.

22. Naar de mening van de algemene raad had het op de weg van de gemandateerde gelegen om nader in te gaan op de hiervoor genoemde regelgeving om vervolgens daaraan de bekendmaking van de onderscheiden weekroosters en toetsdata te relateren. In dat geval was immers direct duidelijk geworden dat de examencommissie op de juiste wijze uitvoering heeft gegeven aan de regelgeving. Deze omissie is echter niet van dien aard dat deze zou moeten leiden tot het door belanghebbende beoogde resultaat, te weten inwilliging van zijn verzoek behoud toetskans. Daarvan zou eerst sprake zijn als onverkorte toepassing van artikel 3.19, vierde lid, van de Voda leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard. Dat die situatie zich in casu niet voordoet, zet de algemene raad hierna nader uiteen.

Strijd met het motiveringsbeginsel

23. Belanghebbende voert in bezwaar aan dat hij in zijn verzoek meer dan uitgebreid heeft gesteld en gemotiveerd dat het besluit leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, omdat niet is gebleken dat rekening is gehouden met de volgende feiten:

- (i) het lustrum is een bijzonder, eenmalig kantoorevenement;
- (ii) het kantoorevenement is zeer ruim van tevoren gepland, waarbij rekening is gehouden met de agenda's van elk van de deelnemers;
- (iii) het belang van de aanwezigheid van belanghebbende bij het evenement in verband met het groepsverband;
- (iv) de bekendmaking op 15 mei 2018 van de toetsdatum maakt verzetten van het evenement onmogelijk;
- (v) het verzoek is ruim voor de toetsdatum ingediend;
- (vi) van uitstel, afstel of frustratie van het afleggen van de toets is geen sprake.

24. De algemene raad stelt vast dat op de onder (ii), (iv) en (v) aangegeven punten hiervoor reeds is ingegaan. Dat het kantoor aan het lustrum luister bijzet, is zeer plezierig voor alle betrokkenen. De algemene raad twijfelt er niet aan dat de festiviteiten de onderlinge band zal verstevigen, hetgeen wellicht, zoals belanghebbende mondeling heeft toegelicht, nog van belang kan zijn voor een toekomstig medewerkerschap na beëindiging van de stage. Een en ander laat onverlet dat met de eerdergenoemde (persoonlijke) bekendmakingen van weekroosters en toetsdata belanghebbende tijdig op de hoogte was van de weken 38 en 39 waarin de toets zou kunnen plaatsvinden. Dat daarbij ook een zaterdag tot de mogelijkheden behoorde, doet in dit verband aan het voorgaande niet af.

25. Ook het feit dat belanghebbende voor een volgend toetsmoment € 100,- moet betalen, leidt niet tot het inzicht dat sprake is van een onbillijkheid van overwegende aard. De algemene raad gaat niet uit van frustratie door belanghebbende van het afleggen van de toets. Of de voorliggende kwestie leidt tot uitstel of afstel van de toets is niet ter beoordeling van de algemene raad. Wel baart de opmerking van belanghebbende de algemene raad zorg waar deze in bezwaar aanvoert dat deelname aan het lustrum op donderdag en vrijdag weleens aanleiding kan zijn om zich voor het afleggen van de toets op zaterdag ziek te melden. De presumptie dat het vliegtuig vertraging zou kunnen hebben als gevolg waarvan deelname aan de toets wordt belemmerd, is een waarschijnlijkheid die vooralsnog onwaarschijnlijk is en derhalve hier buiten beschouwing kan blijven.

26. Anders dan belanghebbende aangeeft, stelt de algemene raad zich op het standpunt dat belanghebbende door de organisatie van de beroepsopleiding niet in een onmogelijke positie wordt gemanoeuvreerd om aan zijn opleidingsverplichtingen te voldoen. De opvatting van belanghebbende dat de UO in dezen juist zou moeten faciliteren en het doel van de opleidingsverplichtingen in de gaten moet houden, acht de algemene raad in deze context onjuist. Het bezwaar heeft er immers alle schijn van te zijn ingegeven door de onoplettendheid van belanghebbende waar het betreft de berichtgeving over aanvankelijk het tijdvak waarbinnen de toets plaats zal vinden en vervolgens de exacte toetsdatum. Een probleem dat voor betrokkene zelf gevolgen kan hebben als hij niet deelneemt aan de toets, en voor het kantoor, omdat in het geval belanghebbende wel deelneemt aan de toets, dit financiële consequenties heeft voor het kantoor. Daargelaten de vraag in hoeverre de patroon van belanghebbende, eveneens werkzaam bij het kantoor, daarin nog een rol had kunnen hebben, is de keuze waarvoor belanghebbende zich gesteld ziet er een die niet binnen de risicosfeer van de algemene raad valt.

27. Voorts maakt belanghebbende bezwaar tegen de overweging in het besluit die inhoudt dat een kantoorzaak geen overmachtssituatie is. Belanghebbende stelt dat dit

wel het geval is als gevolg waarvan geen sprake is van een draagkrachtige motivering van het besluit. Zoals hiervoor reeds uiteengezet, is ook de algemene raad van oordeel dat een kantoorfeest niet kan worden aangemerkt als overmacht. Van overmacht kan slechts in uitzonderlijke omstandigheden worden gesproken. Daarbij is te denken aan het overlijden van een zeer nabij familielid, ernstige omstandigheden waarin een kind zich bevindt dan wel ziekte in welk geval een medische verklaring moet worden overgelegd. De algemene raad stelt vast dat van dergelijke omstandigheden niet is gebleken. Een beroep op overmacht faalt dan ook.

28. Met inachtneming van het voorgaande stelt de algemene raad vast dat het beroep van belanghebbende op schending van het motiveringsbeginsel niet kan baten.

Conclusie

29. Alle betrokken feiten, argumenten, omstandigheden, belangen van zowel belanghebbende als van de UO ter zake van een efficiënte en doelmatige planning van de BA, in onderlinge samenhang gezien en gehoord de mondelinge toelichting van belanghebbende op zijn bezwaar, constateert de algemene raad dat belanghebbende is komen te verkeren in een omstandigheid die voor zijn eigen risico komt, met een afgeleid risico voor het kantoor. Niettegenstaande de tijdens de hoorzitting geschetste mogelijke impact op belanghebbende om af te zien van deelname aan de lustrumactiviteiten komt de algemene raad tot de conclusie dat onverkorte toepassing van artikel 3.19, vierde lid, van de Voda niet leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard in de zin van artikel 3.19, negende lid, van de Voda.

Beslissing

Het bezwaar is ongegrond.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,

Namens deze,

mw. mr. M.E. Veenboer

juridisch adviseur

Aldus gedaan te Den Haag op 13 augustus 2018

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 13 augustus 2018

Bijlage: proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 25 juli 2018.